

Om præstekjolen

Af sognepræst Anders Eyvind Nielsen

www.kristendom.dk - 21. september 2010

Folkekirkens sorte præstekjole med hvid pibekrave går tilbage til reformationstidens ¹ borgerdragt eller hverdagsdragt og har i modsætning til de farvestrålende præstedragter i Den romersk-katolske kirke² med andre ord haft civil karakter.

Formentlig for at understrege det lutherske princip, at det at være præst ikke er udtryk for en særlig ophøjet status. Som Luther siger et sted, "alle, der er krøbet ud af dåben er præster for Vorherre".

Når en luthersk præst skulle holde gudstjeneste ville han iføre sig en tynd hvid overdragt (en såkaldt alba, der er latin og betyder, hvid).

Den sorte præstekjole med pibekrave er i Danmark, og visse steder i Nordtyskland, på Færøerne, i Island og Grønland den dag i dag gældende som forordnet embedsdragt for lutherske præster.

I Danmark er der tradition for, at der bæres sort kjole med alba i forbindelse med ordination, og alba med messehagel (oprindeligt et rytterslag (ærmeløst overtøj, der hænger over skuldrene) i festlig udformning, gerne med bibelske eller andre kristne motiver) i tilknytning til altergang.

I Danmark er præsteskjorten gerne blevet forbundet med højkirkelighed, men eftersom især nogle kvindelige lutherske præster (især som hospitals-, natkirke- og gadepræster) er begyndt lejlighedsvis at gå med præsteskjorte, kan den opfattelse vist ikke længere siges at være entydig.

For nogle år siden satte enkelte folkekirkepræster offentlig spørgsmålstejn ved præstekjolen som embedsdragt, men debatten varede ikke længe.

I dag er der ikke noget, der tyder på, at præstekjolen er truet. Så godt som alle præster er glade for deres præstekjole, fordi man føler sig klædt passende på til enhver kirkelig lejlighed.

Kun få skrædderfirmaer er godkendt af kirkeministeriet til at producere præstekjoler. Kjolen kvalitet, mål og udformning følger nøje ministeriets skriftlige anvisninger. En kjole leveres til omkring 15.000,- kroner, som præsten får stillet til rådighed af sit stift.

Efter otte år ejer præsten kjolen. Stopper præsten forinden med at være præst, må hun/han regne med at skulle levere kjolen tilbage til stiftet. Hvert ottende år har præsten ret til en ny kjole.

For mere information, prøv da fx at Google "præstekjole".

¹ 1500 & 1600-tallet

² Luther gjorde op med den romersk-katolske kirke. Den danske folkekirke er evangelisk-luthersk